

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Steve Cavanagh
THIRTEEN

Copyright © Steve Cavanagh 2018

Translation Copyright © 2019 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02581-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

STIV KAVANA

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2019.

Za Nou

Citat koji sledi zapravo su Bodlerove reči, ali su ga tokom vremena mnogi svojatali. Zahvalan sam Krisu Makvoriju jer mi je dozvolio da ukradem njegovu verziju.

„Najveća prevara koju je đavo izveo jeste to što je ubedio svet da zapravo ne postoji.“

Iz scenarija za film *Dežurni krivci*, koji potpisuje
Kristofer Makvori

PROLOG

U pet i deset, ledenog decembarskog popodneva, Džoša Kejn ležao je na krevetu od kartona ispred zgrade Krivičnog suda na Menhetnu i razmišljao o tome da ubije čoveka. Ne tek *bilo kog* čoveka. Mislio je na nekog određenog. Istina je da je Kejn s vremena na vreme, dok se vozio metroom ili gledao prolaznike, povremeno pomišljao da ubije nekog bezimenog, nasumično izabranog Njujorčanina koji bi mu slučajno zapao za oko. Mogla bi to biti plavokosa sekretarica koja čita ljubavni roman u podzemnoj železnici, banakar sa Volstrita koji maše kišobranom i ignoriše njegove molbe za malo sitnog novca, ili čak dete koje drži majku za ruku na pešačkom prelazu.

Kakav bi bio *osećaj* da ih ubije? Šta bi izgovorili u svom poslednjem dahu? Da li bi se njihove oči promenile u trenutku odlaska sa ovog sveta? Kejn je osetio kako drhtaj zadovoljstva zagreva njegovo telo dok je istraživao ove misli.

Pogledao je na sat.

Pet i jedanaest.

Oštre, visoke senke preplavile su ulicu dok se dan pretapao u sumrak. Pogledao je u nebo i sa dobrodošlicom dočekao to prigušivanje svetla, kao da je neko prebacio zastor preko lampe. Polusvetlo je odgovaralo njegovoj nameri. Nebo koje se zamračivalo vratilo mu je misli na ubistvo.

Dok je proteklih šest nedelja ležao na ulici, razmišljao je o malo čemu drugom. Beskrajne sate proveo je u razmatranju da li taj čovek treba da umre. Osim života i smrti tog čoveka, sve ostalo bilo je pažljivo isplanirano.

Kejn nije mnogo rizikovao. To je bio pametan pristup. Ako ne želiš da te otkriju, moraš biti oprezan. On je to odavno naučio. Ostavljanje tog

čoveka u životu nosilo je sa sobom rizik. Šta ako im se putevi negde u budućnosti ukrste? Da li bi prepoznao Kejna? Da li bi mogao sve da poveže?

A šta ako ga Kejn ubije? Uvek postoji mnoštvo opasnosti u takvom zadataku.

Ali to su bile opasnosti koje je Kejn poznavao: opasnosti koje je i ranije mnogo puta izbegavao.

Poštanski kombi parkirao se uz trotoar preko puta Kejna. Vozač, krupan čovek u poznim četrdesetim, u poštanskoj uniformi, izašao je iz vozila. Tačan kao sat. Dok je poštar prolazio pored njega i ulazio na službeni ulaz u zgradu sudnice, nije obratio pažnju na Kejna koji je ležao na ulici. Nema sitnog novca za beskućnika. Ne danas. A ni proteklih šest nedelja. Nikada. I tačno kao navijen sat, dok je poštar prolazio pored njega, Kejn se opet upitao treba li da ga ubije.

Imao je dvanaest minuta da odluči.

Poštar se zvao Elton. Bio je oženjen i imao dvoje dece, tinejdžere. Elton je jeo u preskupoj radnji sa delikatesnom robom jednom nedeljno kada je njegova žena mislila da je izašao na trčanje, čitao je romane u mekom povezu koje je kupovao za dolar po komadu u maloj prodavnici u Trajbeki i nosio mekane čupave papuče kada je četvrtkom izbacivao smeće. Kakav bi *osećaj* bio gledati ga kako umire?

Džoša Kejn uživao je da gleda druge ljude kako prolaze kroz različita emotivna stanja. Za njega su osećanja gubitka, bola i straha bila jednako opojna i prijatna kao najbolja droga na svetu.

Džoša Kejn nije bio kao drugi ljudi. Nije bilo nikoga kao što je on.

Pogledao je na sat. Pet i dvadeset.

Vreme za pokret.

Počeo se po bradi, koja mu je sada skoro potpuno izrasla. Pitajući se da li su mu prljavština i znoj pojačali boju kože, ustao je sa kartona i protegao leđa. Pokret mu je doneo sopstveni vonj do nosa. Šest nedelja nije menjao gaće i čarape, niti se tuširao. Zadah ga je naterao da se zagrcne.

Bilo mu je potrebno nešto da mu skrene misli sa sopstvene prljavštine. Ispred njegovih nogu, u naopačke okrenutom kačketu bilo je nekoliko dolara u sitnim kovanicama.

Bilo je zadovoljstva u sprovođenju misije do njenog završetka. U tome da vidiš kako se tvoja vizija ispunjava upravo onako kako si je zamislio. A ipak, Kejn je pomislio kako bi uzbudljivo bilo uvesti element slučajnosti. Elton nikada ne bi saznao da je njegovu sudbinu u tom trenutku odlučio ne Kejn već bačeni novčić. Kejn je izabrao jednu kovanicu od četvrt dolara, bacio je u vazduh, uhvatio i položio na nadlanicu. Dok se novčić okretao u hladnoj izmaglici njegovog daha, Kejn je odlučio da će glava značiti da Elton umire.

Pogledao je u novčić, nov i blistav naspram prljavštine utrljane u njegovu kožu, i osmehnuo se.

Tri metra od parkiranog kombija nalazio se štand za hot-dog. Prodavac je usluživao jednog visokog čoveka bez kaputa. Uzeo je od čoveka dva dolara i pokazao mu natpis na dnu štanda. Pored slike pržene kobasice bio je oglas nekog advokata sa brojem telefona.

**JESTE LI UHAPŠENI?
OPTUŽENI ZA ZLOČIN?
POZOVITE EDIJA FLINA.**

Visoki je zagrizao svoj hot-dog, klimnuo glavom i udaljio se baš dok je Elton izlazio iz zgrade suda vukući tri sive vreće pune pošte.

Tri vreće. To je potvrđivalo odluku.

Danas je taj dan. Obično je Elton izlazio sa dve ili čak jednom vrećom pošte. Ali svakih šest nedelja izlazio je sa tri. Ta dodatna poštanska vreća bila je ono što je Kejn čekao.

Elton je otključao zadnja dvostruka vrata na kombiju i ubacio prvu vreću. Kejn je polako prišao, sa ispruženom desnom rukom.

Druga vreća odletela je u kombi za prvom.

Dok je Elton podizao treću, Kejn mu je žurno prišao.

„Hej, druže, imaš nešto sitno?“

„Ne“, rekao je Elton i zavitlao poslednju vreću u kombi. Zatvorio je desno krilo vrata, pa dohvatio levo i zalupio njime kao neko ko nije vlasnik vozila. Vremensko planiranje bilo je od ključne važnosti. Kejn je brzo ispružio ruku, moleći ga da mu spusti nekoliko dolara na dlan. Vrata su mu na svojoj putanji zahvatila ruku i zalupila se preko nje.

Kejn je dobro isplanirao vreme. Slušao je zvuk metalnih šarki dok su zasecale u meso, lomeći mu ruku. Kejn se uhvatio za povređenu ruku, kriknuo i pao na kolena, gledajući kako se Elton obema rukama hvata za glavu, iskolačenih očiju i usta iskrivljenih od šoka. S obzirom na brzinu kojom je Elton zalupio vratima i samu njihovu težinu, nije moglo biti mnogo sumnje da je Kejnova ruka slomljena. I pritom je to bio gadan prelom. Višestruki prelom. Teška povreda.

Ali Kejn je bio poseban. To mu je njegova mama uvek govorila. Ponovo je kriknuo. Kejn je osećao da je važno da izvede dobru predstavu: najmanje što je mogao da uradi bilo je da se pretvara da je povređen.

„Zaboga, pazi na svoje ruke. Nisam video da ti je ruka tu... Ti... Izvini...“, promućao je Elton.

Kleknuo je pored Kejna i ponovo se izvinió.

„Mislim da je slomljena“, rekao je Kejn, znajući da nije. Pre deset godina, najveći deo te kosti zamenjen mu je čeličnim pločicama, šipkama i šrafovimima. Ono malo kosti što je preostalo sada je bilo teško oklopljeno i ojačano.

„Sranje, sranje, sranje...“, ponavljao je Elton osvrćući se po ulici, ne znajući tačno šta da radi.

„Nisam ja kriv“, obratio se Kejnu, „ali mogu da pozovem hitnu pomoć.“

„Ne. Oni me neće lečiti. Odvešće me u Urgentni centar i ostaviti na nosilima cele noći, a onda će me otpustiti. Ja nemam zdravstveno osiguranje. Ali postoji jedan medicinski centar. Najviše deset blokova odavde. Oni leče beskućnike. Odvedi me tamo“, rekao je Kejn.

„Ne mogu da te vozim“, odgovorio je Elton.

„Molim?“

„Nije mi dozvoljeno da primam putnike u kombi. Ako te neko vidi na prednjem sedištu, mogu da izgubim posao.“

Kejn je ispustio uzdah olakšanja na Eltonove napore da se drži službenih propisa za radnike poštanske službe. Na to je i računao.

„Smesti me pozadi. Tako niko ne može da me vidi“, rekao je Kejn.

Elton se zabaljio u zadnji deo kombija, pa otvorio bočna vrata.

„Ne znam...“

„Ništa neću ukrasti, ne mogu ni da pomerim ruku a da glasno ne vrišnem“, rekao je Kejn i zaječao uhvativši se za povređenu ruku.

Posle trenutka oklevanja Elton se složio. „U redu. Ali ne približavaj se poštanskim vrećama. Važi?“

„Dogovoreno“, rekao je Kejn.

Zastenjao je kad ga je Elton podigao sa asfalta i kriknuo kada je pomislio da su Eltonove šake previše blizu njegovoj povređenoj ruci, ali nedugo posle toga sedeo je na čeličnom podu u zadnjem delu poštanskog kombija i ispuštao sve odgovarajuće zvuke da proprati drmusanje amortizera dok je kombi jurio na istok. Zadnji deo bio je odvojen od kabine, pa Elton nije mogao da ga vidi, a verovatno ni čuje, ali Kejn je pomislio da bi za svaki slučaj ipak mogao da ispušta bolne zvuke. Jedina svetlost je dopirala iz krovnog otvora površine pet sa pet centimetara.

Jedva da su se malo udaljili od zgrade sudnice kada je Kejn iz kaputa izvadio skalpel i isekao uzice na tri poštanske vreće iznete iz suda.

Prva vreća bila je promašaj. Obične koverta. Druga vreća takođe.

Treća je bila prava divota.

Koverta u ovoj vreći bile su drugačije, ali međusobno identične. Na svakoj je bila odštampana crvena traka na čijem dnu je belim slovima pisalo: „OTVORITI OVU POŠILJKU ODMAH. SADRŽI VAŽNE SUDSKE POZIVE.“

Kejn nije otvorio nijednu od njih. Umesto toga, sve ih je rasporedio po podu. Dok je to radio, odvajao je one koje su bile adresirane na žene i vraćao ih nazad u vreću. Posle pola minuta, pred sobom je imao rasprostrto šezdeset, možda i sedamdeset koverti. Slikao je po pet koverti zajedno digitalnim foto-aparatom, koji je zatim ponovo sakrio u svojoj odeći. Kasnije je mogao da poveća sliku da bi imena i adrese ispisane na svakoj od koverti došli u fokus.

Kada je dovršio svoj zadatak, Kejn je vratio sva pisma u vreću, ponovo ih uvezavši novim uzicama koje je poneo sa sobom. Nije mu bilo teško da nabavi iste kakve su korišćene u pošti i sudnici.

Pošto mu je preostalo viška vremena, Kejn je opružio noge po podu i pogledao snimke koverti na ekranu svog aparata. Tu negde pronaći će savršenu osobu. *Znao* je to. Mogao je to da oseti. Od uzbuđenja mu je zatreperilo srce. Osećaj je bio kao da mu se električna struja uzdizala od nogu i prodirala mu pravo kroz srce.

Posle stalnih zaustavljanja i kretanja u saobraćajnoj gužvi na Menhetnu, Kejnu je trebalo nekoliko trenutaka da shvati kako se kombi sada zaista parkirao. Sklonio je foto-aparat. Zadnja vrata su se otvorila. Kejn je stezao podlakticu sa lažnom povredom. Elton se nagnuo u unutrašnjost kombija i pružio mu ruku. Čuvajući onu povređenu, Kejn je ispružio drugu ruku i uhvatio Eltonovu. Uspravio se na noge. Biće lako, i vrlo brzo. Treba samo da se čvrsto odupre nogama i povuče. Samo još malo pritiska i vozač će biti uvučen u kombi. Skalpel može da uđe zadnju stranu Eltonovog vrata u jednom glatkom potezu, i zatim klizne niz liniju vilice do karotidne arterije.

Elton je pomogao Kejnu da izađe iz kombija obazrivo kao da je napravljen od stakla i odveo ga do medicinskog centra.

Novčić je pao okrenut pismom nagore: Elton neće biti ni taknut.

Kejn je zahvalio svom spasiocu i gledao ga kako odlazi. Posle nekoliko minuta Kejn je izašao iz medicinskog centra i izašao na ulicu kako bi se uverio da se kombi nije vratio da Elton vidi je li on dobro.

Nije ga bilo nigde na vidiku.

Mnogo kasnije te večeri, Elton je u odeći za trčanje izašao iz svoje omiljene radnje sa delikatesima sa dopola pojedenim *ruben* sendvičem ispod jedne ruke i braon papirnom kesom s namirnicama ispod druge. Visok, glatko obrijan i lepo obučen čovek odjednom je stao pred Eltona, preprečivši mu prolaz, i primorao ga da stane u mraku ispod napola slomljene ulične svetiljke.

Džošua Kejn uživao je u svežem večernjem vazduhu, udobnosti novog odela i čistog okovratnika.

„Ponovo sam bacao novčić“, rekao je.

Kejn je pucao Eltonu u lice, brzo ušao u mračnu uličicu i nestao. Takvo brzo i lako pogubljenje nije donosilo Kejnu zadovoljstvo. Idealno bi bilo da je imao nekoliko dana za Eltona, ali nije mogao da troši vreme.

Imao je mnogo posla.

ŠEST NEDELJA KASNIJE

PONEDELJAK

PRVO POGLAVLJE

Nikakvi novinari nisu sedeli na klupama u sudnici iza mene. Nije bilo posmatrača na galeriji za javnost. Ni zabrinutih članova porodice. Samo ja, moja klijentkinja, tužilac, sudija, stenograf i službenica suda. Oh, i službenik obezbeđenja koji je sedeo u uglu, krišom gledajući utakmicu *Jenkija* na svom smartfonu.

Bio sam u Ulici Senter broj 100, u zgradi Krivičnog suda na Menhetnu, u maloj sali na osmom spratu.

Nije bilo nikog drugog, jer nikog drugog nije bilo briga. Zapravo, ni tužiocu nije bilo mnogo stalo do slučaja, a sudija je izgubio interesovanje čim je pročitao optužnicu: posedovanje narkotika i opreme za uzimanje droge. Tužilac je bio doživotni zaposleni u kancelariji Okružnog tužilaštva po imenu Norman Fouks. Norm je imao još šest meseci do penzije i to se na njemu videlo. Gornje dugme košulje bilo mu je raskopčano, odelo mu je izgledalo kao da ga je kupio za vreme predsedničkog mandata Ronalda Regana, a dvodnevne čekinje na njegovim obrazima bile su jedino na njemu što je izgledalo čisto.

Časni sudija Klivland Parks, predsedavajući suda, imao je lice koje je izgledalo kao izduvani balon. Naslonio se glavom na dlan i nagnuo se preko sudijskog stola.

„Koliko još moramo da čekamo, gospodine Foukse?“ upitao je sudija Parks.

Norm je pogledao na svoj sat, slegnuo ramenima i odgovorio: „Izvinjavam se, časni sudijo, trebalo bi da stigne svake sekunde.“

Službenica suda počela je da šuška papirima ispred sebe. Zatim je prostorija ponovo utonula u tišinu.

„Dozvolite da kažem, za zapisnik, gospodine Foukse, da ste vi veoma iskusan tužilac i pretpostavljam da znate da me ništa ne nervira više od kašnjenja“, rekao je sudija.

Norm je klimnuo glavom. Ponovo se izvinio i potegnulo okovratnik svoje košulje dok su podvaljci sudije Parksja počinjali da menjaju boju. Što je Parks duže morao da sedi ovde, lice mu je postajalo sve crvenije. To je otprilike bilo najviše što je sudija Parks mogao da se uznemiri. On nikada nije podizao glas niti optuživački upirao prstom – samo je sedeo i kipeo u sebi. Njegova mržnja prema kašnjenju bila je dobro poznata.

Moja klijentkinja, pedesetpetogodišnja bivša kurva po imenu Džin Meri, nagnula se prema meni i šapnula: „Šta se dešava ako se pandur ne pojavi, Edi?“

„Pojaviće se“, rekao sam ja.

Znao sam da će se pandur pojaviti. Ali sam znao i da će kasniti.

Ja sam se pobrinuo za to.

To je moglo da upali samo sa Normom kao tužiocem. Pre dva dana podneo sam zahtev za odbacivanje optužbi, malo pre pet sati, kada je administrativni službenik već otišao kući. Godine prakse dale su mi jasnu predstavu o tome koliko brzo kancelarija obrađuje podnesak i zakazuje sudsko saslušanje. Pored nagomilanih podnesaka u kancelariji, verovatno nećemo dobiti termin za saslušanje do današnjeg dana, i službenici će se mučiti da nađu slobodnu sudnicu. Saslušanja se obično vrše posle podne, u dva sata, ali ni tužilaštvo ni odbrana nisu znali u kojoj sudnici ćemo se pojaviti do pre nekoliko sati. Nije važno. Norm je imao slučajeve u predistražnom postupku kojima je morao da se bavi jutros, a imao sam ih i ja. Običaj bi bio da pitamo sudskog službenika u kojoj smo sudnici, posle čega bi on proverio na kompjuteru i rekao nam u kojoj će sali saslušanje biti obavljeno kasnije tog dana. Kada od sudskog službenika dobijemo potvrdu o mestu na kome će se voditi naš postupak, svaki drugi tužilac uzeo bi mobilni telefon i pozvao svoje svedoke da ih obavesti gde bi trebalo da budu. Ne i Norm. On nije nosio mobilni. Nije verovao u njih. Mislio je da emituju razne vrste štetnih radio-talasa. Ja sam se pobrinuo da nađem Norma ranije tog jutra u vreme predistražnih

saslušanja i obavestim ga o mestu na kome će biti obavljeno ovo popodnevno saslušanje. Norm bi se oslonio na svog svedoka da će uraditi tačno ono što mora da uradi da mu ja već nisam rekao broj dvorane. Njegov svedok će morati da proveri broj prostorije na tabli sa rasporedom prostorija u sudu.

Tabla se nalazi u sobi broj 1.000 u zgradi suda – kancelariji sudskog službenika. U toj kancelariji, pored redova ljudi koji čekaju da plate kazne, stoji tabla sa spiskom saslušanja i žalbi za taj dan. Tabla služi da kaže svedocima, policajcima, tužiocima, studentima prava, turistima i advokatima gde se tačno u zgradi odvija neki sudski postupak u bilo kom trenutku. Sat vremena pre zakazanog razmatranja žalbe, otišao sam u sobu 1.000, pobrinuo se da stojim leđima okrenut sudskom službeniku, našao moju žalbu na tabli, izbrisao broj sale i napisao novi. Mala varka. Ne poput dugačkih, rizičnih operacija koje sam izvodio dok sam deset godina bio profesionalna varalica. Otkad sam postao advokat, dopuštam sebi povremeni povratak svojim starim metodama.

S obzirom na to koliko dugo morate da čekate lift na ovom mestu, procenio sam da je moja diverzija dovoljno dobra da zadrži Normovog svedoka nekih desetak minuta.

Detektiv Majk Grejndžer ušao je u dvoranu dvadeset minuta kasnije. Nisam se odmah okrenuo kada sam čuo kako se vrata otvaraju iza mene. Samo sam slušao Grejndžerove korake na pločicama na podu. Bili su gotovo isto toliko brzi kao kuckanje prstiju sudije Parksa po njegovom stolu. Ali onda sam čuo još koraka. To me je nateralo da se okrenem.

Iza Grejndžera, u sudnicu je ušao sredovečni čovek u skupom odelu i seo u zadnje redove. Bio je lako prepoznatljiv – sa bujnom svetlom kosom, nizom televizijski belih zuba i bledom kožom nekoga ko ne izlazi iz kancelarije. Rudi Karp bio je jedan od onih advokata koji su se mesecima borili za svoje slučajeve u večernjim vestima, pojavljivali na sudskoj televiziji i naslovnicama časopisa i posedovali sve praktične veštine u sudnici da to opravdaju. Zvanični pravozastupnik zvezda.

Nikada ga nisam upoznao. Nismo lovili svoj plen u istim društvenim krugovima. Rudi je dvaput godišnje večerao u Beloj kući. Sudija Hari Ford i ja jednom mesečno zajedno smo pili jeftin škotski viski. Nekada sam dopuštao da piće stekne vlast nada mnom. Ne i sada. Jednom mesečno. Ne više od dva pića. Držao sam to pod kontrolom.

Rudi je mahnuo u mom pravcu. Okrenuo sam se i video kako sudija zuri u detektiva Grejndžera. Kada sam se okrenuo nazad, Rudi je ponovo mahnuo. Tek tada sam shvatio da maše meni. Uzvratilo sam mu mahanjem, pogledao ispred sebe i pokušao da se ponovo koncentrišem. Ni za živu glavu nisam mogao da shvatim šta, kog đavola, on traži na mom suđenju.

„Lepo od vas što ste nam se pridružili, detektive“, rekao je sudija Parks.

Majk Grejndžer je od glave do pete izgledao kao njujorški pandur-veteran. Šepurio se u hodu – skinuo je pištolj s boka, ispljunuo žvakaću gumu i zalepio je na futrolu oružja pre nego što ju je ostavio ispod tužiočevog stola. U sudnicu se nije moglo unositi oružje. Predstavnici zakona trebalo bi da ostave svoje službeno naoružanje kod obezbeđenja. Službenici suda obično su puštali pandure-veterane da se provuku, ali čak su i veterani znali da ne treba da nose pištolj na klupi za svedoke.

Grejndžer je pokušao da objasni zašto kasni. Sudija Parks ga je prekinuo odmahujući glavom. Sačuvajte to za klupu za svedoke.

Čuo sam kako je Džin Meri uzdahnula. Crni koren kose pokazivao joj se ispod farbe, a prsti su joj podrhtavali kada ih je prinela usnama.

„Ne brini. Već sam ti rekao, ne vraćaš se u zatvor“, rekao sam.

Ona je za suđenje obukla novo crno odelo s pantalonama. Izgledalo je dobro na njoj – davalo joj je malo više samopouzdanja.

Dok sam ja pokušavao da umirim Džin, Norm je nastavio postupak pozivajući Grejndžera u klupu za svedoke. On je položio zakletvu, i Norm je zajedno sa njim predočio osnove za Džinino hapšenje.

Grejndžer je te noći prolazio kroz raskrnicu Trideset sedme ulice i Lexingtona i video Džin kako stoji ispred salona za masažu sa kesom u ruci. Grejndžer je znao da je svojevremeno imala krivični dosije zbog prostitucije. Zaustavio se i prišao joj. Predstavio se i pokazao joj svoju značku. U tom trenutku je, kako je rekao, video *opremu za uzimanje droge* kao viri iz Džinine braon papirne kese.

„Kakva je to oprema za uzimanje droge bila?“, pitao je Norm.

„Slamka. Zavisnici je redovno koriste da ušmrkuju narkotike. Video sam je sasvim jasno kako viri iz kese“, rekao je Grejndžer.

Sudija Parks nije bio iznenađen, ali je svejedno zakolutao očima. Verovali ili ne, u poslednjih šest meseci Njujorška policija uhapsila je i zadržala

u pritvoru šest mladih Afroamerikanaca zbog posedovanja opreme za uzimanje droge, zato što su kod sebe imali slamke za gazirana pića, obično ubačene u limenku gaziranog pića.

„I šta ste onda uradili?“, nastavio je Norm.

„Kada vidim opremu za uzimanje droge kod neke osobe, za mene je to dovoljan razlog. Gospođa Mari imala je dosije zbog prekršaja povezanih sa drogom, pa sam pretražio njenu kesu i u njoj našao drogu. Pet kesica marihuane na dnu. Zato sam je uhapsio.“

Zvučalo je kao da Džin ide u zatvor. Drugi prekršaj u vezi sa drogom za dvanaest meseci. Dobiće verovatno dve do tri godine. Zapravo, podsetio sam se da je već ležala neko kraće vreme zbog istog prekršaja. Posle hapšenja provela je tri nedelje u zatvoru pre nego što sam uspeo da navedem službenika za kaucije da mi napiše nalog za njeno puštanje uz jemstvo.

Pitao sam Džin za taj prekršaj. Rekla mi je istinu. Džin mi je uvek govorila istinu. Detektiv Grejndžer presreo ju je tražeći malo besplatne akcije na zadnjem sedištu njegovih kola. Džin mu je rekla da je završila sa prostitucijom. Zato je Grejndžer izašao iz kola, zgrabio njenu kesu i, kada je unutra video travu, promenio je priču; rekao je da od sada hoće petnaest posto od njenih prihoda, inače je ćorkirati na licu mesta.

Džin mu je rekla da već plaća dvojici policajaca iz patrole iz Sedamnaeste stanice deset posto, a kako sve to ukupno izgleda, oni ne rade svoj posao. Ti panduri poznavali su Džin i nije im bilo teško da gledaju na drugu stranu. Uprkos njenoj prošlosti, Džin je bila patriota. Njen proizvod bio je stopostotno domaća marihuana iz SAD, pravo sa farmi u Vašingtonu, čiji je rad odobrila država. Većina Džininih mušterija bili su stariji ljudi – pušenjem trave ublažavali su bolove od artritisa ili olakšavali probleme sa glaukomom. Bili su redovne mušterije i nisu izazivali nevolje. Džin je rekla Grejndžeru da se gubi, pa ju je on uhapsio i smislio svoju priču.

Naravno, nisam mogao da dokažem ništa od ovoga na sudu. Nisam nameravao ni da pokušavam.

Kada je Norm seo, ja sam ustao, nakašljao se i namestio kravatu. Široko sam razmaknuo stopala, otpio gutljaj vode i pripremio se. Izgledalo je kao da se udobnije nameštam – spreman da se najmanje nekoliko sati upustim

u raspravu sa Grejndžerom. Izvukao sam list papira iz svežnja koji je stajao na mom stolu i postavio Grejndžeru moje prvo pitanje.

„Detektive, vi u svojoj izjavi kažete da je optužena držala kesu u desnoj ruci. Znamo da je to bila velika braon papirna kesa. Teška za držanje u jednoj ruci. Koliko sam shvatio, držala ju je za ručke na gornjem delu kese?“

Grejndžer me je pogledao kao da sam neko ko mu oduzima dragoceno vreme zbog banalnih, glupih pitanja. Klimnuo je glavom i uglovi usana izvili su mu se u smešak.

„Da, držala je kesu za ručke“, potvrdio je. Zatim je samouvereno pogledao prema tužiočevom stolu, dajući mu na znanje da zna kako se ovo radi; mogao sam da zaključim da su Norm i Grejndžer prilično dugo razgovarali o zakonitoj upotrebi slamki u pripremi za današnji nastup u sudnici. Grejndžer je bio i više nego pripremljen za njega. Očekivao je da sa mnom vodi veliku raspravu o slamci, i tome da li je ona korišćena za pijenje gaziranog soka – i tako dalje, i tome slično.

Bez ijedne dodatne reči, ja sam seo. Moje prvo pitanje bilo je i moje poslednje.

Mogao sam da primetim kako me Grejndžer sumnjičavo odmerava pogledom, kao da sam ga možda upravo odžepario, ali ne može da bude siguran u to. Norm je potvrdio da ne želi dodatno da ispituje svedoka. Detektiv Grejndžer ustao je sa klupe za svedoke, a ja sam zatražio od Norma da mi da tri predmeta koji su spadali u dokazni materijal.

„Časni sudijo, dokazni materijal broj jedan u ovom slučaju je kesa. Ova kesa“, naglasio sam podižući zapečaćenu providnu plastičnu kesu, u kojoj se nalazila braon papirna kesa sa logom *Mekdonaldsa* sa prednje strane. Sagnuo sam se i podigao sopstvenu kesu *mekdonalds*. Podigao sam je radi poređenja.

„Ove kese su potpuno iste veličine. Duboke su pedeset centimetara. Ovu sam dobio jutros kada sam naručio doručak“, rekao sam.

Spustio sam obe kese i podigao sledeći predmet.

„Ovo je sadržaj kese optužene, koji joj je oduzet u noći hapšenja. Predmet broj dva.“

U zapečaćenoj kesi za dokazni materijal bilo je pet kesica marihuane. Sve zajedno, ne bi bile dovoljne da se njima napuni zdelica za žitarice i mleko za doručak.